

List izlazi tjedno. Godišnja preplata 30 Din. Za inozemstvo 60 — Oglasi po naročitoj tarifi.

GOD. VI

BROJ 18

ŠIBENIK, 5 svibnja 1935

Rukopisi se ne vraćaju — Adresa uredništva i uprave: ŠIBENIK pp. 17.

Najljepši mjesec Najljepšoj

Kalendar nas je već davnog, u ožujku, upozorio da je u grane stabala i u korijenje niskog grmlja ušlo proljeće i počelo stvarati svoje životvorne sokove. I dosad smo bili svjedoci kako se polako, kao oči novorodenčeta, rastvaraju pupovi na vrhovima krošanja i cvjetne čaške na uznemirenom krušku plodnih livada i škrtih prisoja. Sve smo to zapažali i znali, a ipak, s nekom pritajom čežnjom, očekivavmo ovaj mjesec u koji smo ušli.

Svibanj je, zapravo, onaj pravi proljetni mjesec, pun mladenačke prirodne snage, mirisa i ljepote. On je, kao najljepši između svoje jedanaestero braće, pretstavnik proljeća.

Ljepota i ljubav su dvije sestre. Skupa se radaju i zajednički žive. Zato sve što je lijepo poklanjamamo onome koga ljubimo.

Nije li nam sad potpuno razumljivo zašto najljepši mjesec poklanjamо Ženi koju ljubimo. — Svibanj je mjesec ljepote, a Maria je predmet naše djetinjske ljubavi!

Bog je najviše biće i vrhovni gospodar. Zato On, kao nitko, zaslužuje našu neograničenu ljubav. Ali, kolikogod mi to spoznavali i priznavali, Bog nam uvek ostaje nedoumljiv. On je bezgraničan, a mi ograničeni; On neizmjeran, a mi na milimetre izmjereni; On vječni Bog, a mi smrtni ljudi! — Zato osjećamo potrebu nekog bića koje bi nam bilo bliže, preko kojega bi lakše i pouzdano slali nedokučivom Stvoritelju otajstvene poljupce kao izraz naše ljubavi.

I Bog nam je dao Mariju!

Bilo je lijepih žena, ali nitko kao Ona. Bilo je dobrih i plemenitih, ali Ona sve nadvini. Zato i jest „blagoslovljena među ženama“!

Zovu je najsladim imenom: Majka. Prvi puta Je tako nazvaše božanska usta njezinog Sina, a otada je milijuni, svaki dan, tako zazivaju. Eto našeg odličja i naše radosti: Djeca smo Marijina!

Na svijetu nema uže i srdačnije veze nego što je veza između majke i djeteta. A Ona je Majka, a mi njezina djeca!

Marija ljubi. Tebe i mene.

Ne znaju ni za pero ni za knjigu, a ipak...

Dobrota među divljacima

Europejci se uvek ponose svojom kulturom. Puni znanja, okruženi umjetničkim i znanstvenim spomenicima, s nekim prezirom govore o divljim narodima koji, zabačeni i zaboravljeni, provadaju mukotrpne dane u pršljama i na močvarnim stepama. Pa nisu ti divljaci baš tako divlji kako se obično misli!

Europejac Campenhausen, koji se na svojim "dugim putovanjima" upoznao s mnogim divljim i poludivljim narodima, priča nam štoča pred čim bismo se, sa svom svojom kulturom, moralni zasramiti.

Sto to priča putnik Campenhausen?

Da čujemo samo nešto!

Sibirija je ogromna zemlja. Mnogi krajevi u njoj su još neistraženi. I tamo, na sjeveru studene Sibirije, stanuje poludivlje mongolsko pleme Samojedi. Siromašni su. Nemaju ni školu ni učitelja, pa naravno da ne znaju čitati učene knjige, ni pisati bježljiva pisma.

Na nedoglednim sibirskim stepama Samojedi pasu svoje divlje jelene, love divljač i ribare po močvarama i rijekama. To je sadržaj čitavog njihovog života! Radaju se, neko vrijeme se bore s prirodom, i onda umiru.

Rekoh: mnogi sibirski krajevi su sve do danas neistraženi i nepoznati. Ali već dolaze iz Europe skupine učenih istraživača koji metrom mijere površinu zemlje, a dalekozorom promatraju krda sobova, bijelih medvjeda i druge sjeverne divljaci.

Tako se jednom dogodi da je takva skupina istraživača došla i do krajeva na kojima Samojedi broje svoje jednolične dane. Sa sobom je nosila sve što je bilo potrebno za tako dug i naporan put: Raznovrsno oruđe, debela odijela, hranu, piće i šator. — Ko bi mogao sve to nositi preko

onih močvarnih stepa i kroz guste pršljame? A baš zato su došli da sve to vide i pretraže! Zato uz ušće velike rijeke Jenisej podiglo malo skladište i u nju spremiše veći dio prtljage, a onda se, razbremenjeni, uputiše na tromjesečno istraživanje.

Uz ostale životne potrebitine imali su i bure rakije. Pa i njega pustiše u skladištu. — A Samojedi za ničim nisu tako čeznuli kao za alkoholom. Opojno piće je bilo za njih jedna zavara, ugoda i svečanost. Ništa ih nije moglo tako raspoložiti i podignuti iz mrtvila kao ono.

Zar je onda čudno da je to poludivlje pleme uvek bilo pripravno potrošiti zaradu od čitave godine danas, samo da jednom osjeti u svojoj krvi neograničenu omamnu ludog alkohola? Alkohol je njihova najsladja i neukrotiva strast koju nesavjesni evropski trgovci znaju izrabljivati u oglavne bogataške svrhe.

I, eto, u skladištu kraj ušća Jeniseja počiva puno bure rakije, te, za njih, divne omame! Samojedi pasu naokolo divlje jelene, napinju luk i pogledavaju u rijeku ne bi li zapazili kakvu lovinu. A nisu oni tako slijepi da ne bi vidjeli i ono bure. Dobro ga vide! Odaje ga slatki miris koji ih strasno podražava i privlači.

Pa? Zašto se ne približe skladištu, otvore čep i ne napiju se do mile volje? Ta istraživača nema nigdje vidjeti. Već su daleko odavle!

Moguće se boje žandara, policije i suda? Oni ne poznaju nikakve vlasti koja bi ih mogla kazmiti!

Što ih onda prijeći da, na tako jednostavan način, ne zadovolje svojoj strasti? — Samo jedno ih prijeći: Znaju da ono bure nije njihovo nego tude! I Samojedi čitaju na klijetkama svog srca, Božjim prstom za-

Sve bez iznimke! Dokazuju nam to, jasno i zgovorno, mnoga njezina proslavljenja svetišta u koju je prenesen jedan dio Neba s Božjim svemogućtvom. Tu se je potpuno približila svojoj djeci. Tako je blizu, da čuješ šuštanje njezinih bijelih, svjetlih haljin. Samo se malo smiri i napni uho, pa ćeš čuti, u francuskom Lurdru, meksičkom Guadalupe-u i u portugalskoj Fatimi, riječ: „Moja je naslada prebivati među sinovima ljudskim.“

A mi? Mi njezina djeca? Ljubimo li Majku koja nas ljubi? Grijesio bih, kad bi zanijekao tu ljubav! Dosta bi bilo samo u svibnju proletjeti nad brdima i prošetati se dolinama, pa bismo

našli divnih dokaza ljubavi djece prema Majci.

Zemaljska djeca, kolikogod su slaba i grešna, još uvek ljube Bezgrešnu! — I ovih će dana priproste duše pastira i pastirica, kao nekoć mala Bernardica, ići za mirisom cvijeća, vezivati ga u rukoveti, spletati u vijence i s njima kititi Marijine oltare. Ne samo priproste, nego i duboke i učene duše kao što su bili pokojni biskup Lang i čisti vitez dr. Ivan Merz!

Svibanj je Marijin mjesec. Najljepši je, zato ga čovjek poklanja Najljepšoj od žena.

Po kućama, kapelama, crkvama i katedralama čitav mjesec

pisanu, vječnu zapovijed: Ne kradи! A sad sami odgovorite na pitanje: Gdje su veći divljaci — u Evropi ili u ledenoj Sibiriji kraj rijeke Jeniseja?

Irlac

Lurd je postao premalen

Lurd je dne 26, 27 i 28 prošlog mjeseca primio toliko hodočasnika kao nikada prije. Sa svih strana svijeta dodoše katolički vjernici, da pred čudotvornom bijelom Djevicom završe svetu jubilarnu godinu.

Ulice grada Lurda su bile pretijesne da prime ono mnoštvo od 300 tisuća, koje se je tamo sleglo. Svi hoteli, pa i sve zasebne kuće nisu im mogli dati konacišta. Mnogi su morali spavati na hodnicima, u automobilima i kolima!

Tri dana i tri noći mnoštvo je klečalo, molilo, pjevalo i slušalo svete Mise. — Lurd je svaki dan pobjedni poklik katoličke Crkve, ali nikad tako kroz ona tri dana!

Iz svih krajeva donijeli su u Lurd pravu šumu cvijeća koje je omladina nosila u svrstanoj, oduševljenoj ponovci.

Zadnji dan pobožnosti progovorio je sakupljenom mnoštvu sam sv. Otac Papa. Progovorio je iz Rima na radio. Svoj govor je započeo riječima: „Draga braćo, djeco Kristova!“ — I ovaj put je sv. Otac upotrebljio priliku da naglasi važnost i potrebu mira. Rekao je: „Zaključujući svetu godinu želim, da bi, čistih duša, ljubeći se međusobno uživali te milosti i nastojali oko što sigurnijeg učvršćenja i ljubavi među narodima.“

Na koncu je, u ime čitavog kršćanstva, glasno i razgovjetno, izmolio pokajnički „Ispovijedam se Bogu Svetom...“ a onda podijelio svim prisutnima, kao i čitavom svijetu, svoj apostolski blagoslov.

One stotine tisuća naroda su se razišle kućama. S jačom vjerom i čišćom ljubavlju!

svibanj će se oriti lijepi Marijini pjesme, a s brda i planina će se dizati, kao iz kadiomika, miris đurdice, smilja i bijelog rašeljnog cvijeta.

I tamjan i cvjet i pjesma! Sve za Nju! Za Gospodu i Majku!

Dok se budu, u tihe svibanjske večeri, punile naše crkve, a pred njezinim oltarima ponizno klečala koljena i usta šaptala zdrave marije, skinimo sa sebe sve teretekoj na pritištu k zemlji, i raširimo prsa da se iz njih može laksše vinuti, nebū pod oblake, ona uobičajena, a tako lijepa, pjesma:

„Zdravo Djevo, Kraljice Hrvata!“

Ig.

Nedjeljno evanđelje s poukom

II. nedjelja po Uskrsu

EVANĐELJE SV. IVANA (10, 11-16). Uono vrijeme: Reče Isus farijezima: Ja sam pastir dobri. Dobri pastir dušu svoju daje za ovce svoje. A najamnik i koji nije pastir, koji nije vlasnik ovaca, vidi vuka, gdje dolazi, i ostavlja ovce i bježi; pa vuk grabi i razgoni ovce. A najamnik bježi, jer je najamnik i nije mu stalo za ovce. Ja sam pastir dobri, te poznam ovce svoje, i moje poznaju mene. Kao što me ne zna Otac i ja znam Oca i dušu svoju polažem za ovce svoje. I druge ovce imam, koje nijesu iz ovoga tora; i one mi valja privesti, i čut će glas moj, i bit će jedno stado i jedan pastir.

POUKA:

Kristovo preobraženje na gori je veličanstven prizor. Oči nam sjaju od uzbudjenja pred onom prebijem bi-jelinom Njegovog odijela, pred blistavim žarom nadzemaljskog Lica. — I uskrsnuće je veličanstveno! Teški grobni kamen, pominjivo zapečaćen, diže se kao pahulja s ptičjega pera, a On lijep i sjajan, pobijedosno ustaje da zavlada svijetom.

To su uzbudljivi i nevideni prizori!

Ali Krist nam se pokazao i u jednoj drugoj slici koja nam je mnogo bliža i draža. To je slika dobrog pastira. Nema u njoj ništa od onog veličanstva koje nas baca na zemlju, na koljena; ništa od prodornog sjaja pred kojim, iznenadeni i prestrašeni, sklapamo oči i spuštamo glavu. I baš zato nam je ta Kristova slika tako bliza i draga.

Zamislite dobrog pastira koji svu ljubav čistog srca poklanja svojim ovama. Ovce su mu jedino imanje, pa i veselje. Pozna ih po rastu i po godinama. Još dok su bile malena jagnjad nadjeo im najlepša imena i sad, kad ih zavore imenom, odjave mu se veselim bjejanjem. Svaka ovca mu je tako draga da plače, kad joj se meko runo zaplete medu draće.

Dobr pastir ljubi svoje ovce.

Ko će utjeći dobrog pastira, kad mu se ovca nesmotreno odaleći od ostalog stada i izgubi u tamnoj šumi gdje sliku zmije i vrebaju poskoci? Tada je pastir žalostan kao majka kad izgubi dijete.

I što će sad pastir? S torbom oko vrata, sa zamukom frulom u džepu, ide da je potraži. Opute mu već otpadaju s raskvašenih opanaka, kroz poderane bječve već osjeća oštice izjednog kamenja i ubode nazupčanog ivanja, a on još putuje i traži izgubljenu ovcu. A kad je nade, osuši se izvorsuza, lice mu se prelijje vedrinom neba! Ne psuje je i ne tuče. Nježno je uzima, diže na ramena i pritiska joj

glavu uz svoj obraz, tepajući joj riječi nježnosti i saučešća.

Eto, u toj prelijepoj slici dobrog pastira Krist je htio prikazati svoju dobrotu i nepojmljivu ljubav prema ljudima.

Krist je pastir, a mi vjernici smo njegovo stado. Tom stадu smo se pri-družili, kad su nas nejake donijeli u crkvu, a Božji svećenik nas polio vodom krštenja.

Krist je dobar pastir, a da li smo mi njegove dobre ovce? — O, koliko puta smo se pretvorili u vukove koji su svojim zavijanjem klali druge ovce, a oštrim očnjicama kidali vunu i razdirali meso sa janjaca! Bezbroj puta smo pobegli iz stada i ražalostili meko Kristovo srce, srce Dobrog Pastira. Postadosmo vukovi i pobjego-

Na braniku

Sklad koji zadivljuje

Sve o Psmo, kao i tinito povijesno djelo, stoji neobrivo. Mnoge umišljene glave i lažučenjaci već tisuću puta pokušale srušiti divne zgrade Starog i Novog Zavjeta. Ali uvijek razbijaju čelo o zid jasnih dokaza koji govore da je čitavo Sveti Pismo vjerodostojno, pravo i cijelovito.

Što se, uglavnom, nalazi u Svetom Pismu? — U njemu je pohranjena objava Božja. Sve vjerske istine koje su svakidašnja hrana našoj duši, zapisane su, po Božjem nadahnuću, u svetim knjigama.

Sad bi se morali zapitati: Imali naša kršćanska vjera, sva ona obilježja koja se zahtijevaju za pravu i razumnu vjeru? To je pitanje koje postavljamo sami sebi. Na njem ćemo dobiti pravilni odgovor ako dokažemo tri stvari: da je kršćanska vjera potpuno u skladu s našim razumom, da su osobe koje su nastupale kao posrednici Božje objave dostoje i uvišene, i da su pojavе koje su pratile propovijedanje i širenje Božje objave nadnaravne, čudesne.

Ovaj put ćemo se obazreti samo na prvu točku.

Ima li, dakle, kakvog nesklada između vjerskih istina kršćanstva i našeg razuma? Postoji li sukob i protuslovlje naše naravi s Božjom objavom, zapisanom u sv. Pismu?

Samo jedan trenutačni pogled na vjerski kršćanski način na Bogu i životu napuni će vječno divljenjem i strahopuštanjem. U njemu ne nalazimo nikakvog nesklada i protuslovlja. Samo je ljepota i uvišenost!

Usporedimo kršćanstvo s poganskim vjerama, pa ćemo odmah vidjeti ogromnu razliku među njima. Paganstvo je naučavalo takvih besmislića da su one bile uočljive svakome koji je došao na doba razuma. Paganstvo je bogatstvo siromasima i bogatima, kao što, do potrebe, i siromaštvom.

Krist je bio uzašao na Nebo. Prvi su Apostoli sakupili svoje stado i povezali ovce nevidljivom vrpcom: naukom Krista Raspetoga. Kao svugdje i u svako doba, tako i u prvim godinama razvitka kršćanstva bilo je bogataša i siromasima, sitih i gladnih, odjevenih i golih. Zato su prvi kršćani osnivali općine koje su skupljale novac i darove od bogatih, da onda to razdijele siromasima. Prodavale su se i zemlje, a novac se polagao u zajedničku kršćansku blagajnu.

Dakle prvobitni komunizam se osniva na uzašanom pomaganju bogatih i siromašnih.

No, hajdemo dalje. Preskočimo oko hiljadu i par stotina godina.

— Marx! Karlo Marx!

Culi ste za njega. Sigurno ste čuli, da je bio velik čovjek, meteor koji je svojim znanjem zasjenio čitav svijet, svojom pameću nadmašio sve ostale, pa i samog Krista.

Lenjin — — — pa onda Staljin — — — i zaključak: glad, zator i smrt!

Staljina izbraše za vodu. Ali on, prema njihovim načelima, ne smije

smo iz Kristovog stada, kad nam se u duši nastanilo zlo, kad bijasmo nemilosrdni, nepravedni, lažljivi, krivočetni, pijani, prepuni razbludnih želja.

Ali Dobri Pastir nas je potražio i našao. Podigao nas je samilosno na ramena i donio natrag u svoje stado. Stvorili smo i odluku: Nikad više pobjeći od Krista i lutati po besputnim kršćanima!

Mi smo u Kristovom stadi. A koliko ih je izvan njega?! Mislimo na njih, i molimo da se, što prije, obistini Kristova riječ: „I biće jedan ovčnjak i jedan pastir“.

O, Dobri Pastir, pasi nas na pašnjacima svoje dobrote i tjeraj u tor svoje ljubavi!

bavljbu! Najviše ćemo ih naći među članovima katoličke Crkve.

Bock je bio zadnji ruski poslanik u Vatikanu. On se poslije obratio na katoličku vjeru, a sada se nalazi kao profesor trgovske škole u Takaoki u Japanu. Opisao je svoje putovanje u Japan. U tom opisu čitamo i ovo:

„Već se bližamo japanskoj obali, i ne možemo se dosta naveseliti čarobnoj ljepoti tih basnoslovnih krajeva.

Pristanište Kobe. Tu je liječnički pregled i policijsko pretraživanje.

„Za koliko vremena dolazite u Japan?“ pita policijski činovnik.

„Za tri mjeseca“, odgovori američka putnica.

„Za nekoliko sedmica“, reče britanski trgovac.

„Za tri godine“ odvratim ja.

„A za koliko vremena Vi?“ obrati se činovnik mladim francuskim redovnicama.

„Do smrti“ odgovore tako priprosto, tako naravno, kao da bi to bila najobičnija stvar. Činovnik i suputnici se iznenadeni pogledaše i jedva svlačaši svoje čudenje.“

Tako piše bivši ruski poslanik Bock.

Zašto će one mlade francuske redovnice ostati do smrti u Japanu? Iz ljubavi prema onim najbjednjim poganicima! Kristove su to junakinje!

Javna zahvala

Prigodom nedavnog požara koji nam se desio na mašineriji tiskare Uzajamno Osiguravajuće Društvo u Ljubljani, preko svoje podružnice u Splitu kod koje je osigurana tiskara Ilividralo nam je skoru na najkulantnije, pa mu ovim putem izrazujemo naše priznanje i zahvalnost.

Priporučamo pak svakomu ovo naše domaće društvo koje savjesno vrši svoju dužnost prama svojim osiguranicima,

UPRAVA TIŠKARE „KAČIĆ“

O. B. Buljević, s. r.

Šibenik, 28. aprila 1935.

SPOMENIK KRALJU TOMISLAVU. Profesor Umjetničke Akademije g. Robert Frangeš-Mihanović nedavno je dovršio konjanički kip Kralja Tomislava. Za njeg je utrošeno 700 kg bronze. Spomenik će, s podnožjem, biti visok 14 metara. Podizanje ovog spomenika je dostojan dokaz kako se Hrvati ponose svojim prvim kraljem i svojom 1000-godišnjom poviješću.

POPUST ZA EUHARISTIJSKI KONGRES. Za veliki euharistijski kongres u Ljubljani ministar saobraćaja je, svojom odlukom od 12. IV. 35., odobrio na željeznicama popust od 50%.

ZRACNE CESTE. Ogoromni američki velegradi moraju zbog velikog prometa graditi zračne ceste. Te su ceste redovito napravljene od čelika. Jednu takvu zračnu cestu grade sada u Chicagu.

biti bogatiji od drugih, jer je sve zaledničko. — A kad tamo, on gradi vilе i palače, muze narod, a novac stavlja na banke u inostranstvo. Nasilno provoda diktaturu — iako se to protivi pojmu komunizma — ubija odreda sve one koji se bune protiv te diktature.

Podimo dalje! Spanjija — katolička Spanjija!

I tamo komunizam diže revoluciju i lijeva krv. Kolik je jada i nevolj već pretrpjela! Ko može da nabroji sve žrtve tog bezbožnog komunizma koji se, kao gnjilež, uvlači u zdravstvilo i rastace ga. Neka neko pokuša izbrojiti sve žrtve. Do kojeg će broj doći? — Ko bi to znao?

Žalosno, zar ne! Jer, molim vas, ko bi od vas htio da bude ubijen. Svima je jasno, da se prirođeni nagon života svom snagom opire smrti.

Pa ipak, usprkos toga, tolike nevine žrtve!

Najprije se poslužuju obećanjima: sve zajedničko, ničija vlast, „raj zemaljski“... I kad se narod lagano uljuljuška u san, donose mu pod vratno i piju mu krv.

Naposljetku, pogledajte današnji Meksiko.

Po državi

PRODULJENJE ŠKOLSKE OBUCE. Kako je u ovoj školskoj godini izgubljeno više dana nego što je inače predviđeno, Ministarstvo prosvjetne je odlučilo da se produži školska obuka. Radju 4 i 8 razreda srednjih, kao i u 5 razredu učiteljskih škola traje do 30 svibnja. Ostali razredi u potpunim gimnazijama rade do 8 lipnja, a u nepotpunim do 15 lipnja.

POVRATAK HRVATSKOG METRO-POLITE. Prošlih dana se povratio sa odmora u Zagreb preuz. g. dr. Antun Bauer. Javljuju da se je Preuzvoden u „Domu Gospe od Zdravljia“ u Petruševu sasvim opasio. — Neka ga dobri Bog pozivi na korist Čitavog našeg naroda!

BROJ NEZAPOSLENIH. Po službenoj statistici broj neuposlenih 1 travnja ove godine iznosi 23,668 muških i 4,333 ženskih, svega 28.001 osoba. Iako je broj nešto manji nego 1. ožujka, ipak je to i te kako mnogo!

AVIJONOM IZ SUSAKA U PRAG. Jedno čehoslovačko poduzeće nabavilo je aparat za sruštanje u vodu i na suho. U takvom avionu, koji će vršiti saobraćaj Prag-Sušak i obratno u 305 minuta, moći će, osim posade, putovati 10 putnika.

SNIŽENJE MONOPOLSKIH CIJENA. Monopolski proizvodi, kao što su duhan, žigice, sol, nešto su pacijentili. Petrolej, koji je namijenjen za poljodjelske i ritariske svrhe, imao bi se oslobođiti plaćanja monopolске pristojbe.

LIJEPI ZAVRSETAK. Čitava splitska biskupija je prošavila završetak slike Gospodinu u Svetištu Gospod Lurdske u Vepricu na Mali Uškrš. Posebni parobrod je pošao sa spiskim hodočašnicima. Svećanostima je prisustvovao i preuz. g. dr. Bošnafčić.

GRADNJA VELIKOG HOTELA. U Splitu će se u naškori vrijeme, podići na Marjanskoj cesti veliki moderni hotel. Za prvo vrijeme bili će podignuti samo jedan dio.

TRI SUHA DANA. U vezi s prestojećim izborima zabranjuje se točenje alkoholnih pića na sam dan izbora, 5 svibnja, kada i dan prije i poslije samih izbora.

METEOREOLOŠKE STANICE. Da bi se olakšala propaganda našeg Jadranu, odlučeno je u nekim mjestima podići meteoreološke stanice. U obzir dolaze mesta koja su važna zbog prometa stranaca. Skorih dana će se podići stanica u Makarskoj. Kasnije će se prisputiti gradnji takvih stanica u Korčuli i Hvaru.

SVAKOME PLINSKA MASKA. Kako će budući rat biti skoro isključivo rat u zraku i iz zraka, mnoge države pristupiće upoznavanju stanovništva s tim strahotama. U tom pravcu se drže vježbe za obranu od zračnog napada. U zadnje vrijeme se računa i kod nas na to. Odbor za zaštitu stanovništva uzeo je za geslo: „Svakomu plinsku masku!“ — A što ćemo s plinovima koji razaraju dušu?

KOLIKO IHIMA? Naša država ima 336 kina. Od tih 14 otpada na tako zvana putujuća. Zar se onda imamo pravo čuditi odakle toliko zlo među nama, osobito omiljenom? Katolički, pripazite na to!

I tamo se još danas proljeva pravedna krv, proganjaju se katolički vjernici i njihovi svećenici. Svi koji pošteno misle!

Svaki dan, koji svane, donosi stotine novih žrtava.

A ko je svemu tome kriv?

— Komunizam, današnji komunizam Staljina i nekolicine usijanih glava čije su ruke duboko ogreznile u krv.

Predimo na zaključak! Kad vas bude kogod upućivao u „tajne“ komunizma i nagovarao da stupite u njihovo kolo, kad vam bude slatkim riječima pričao o novom zemaljskom raju, odbijte prokletu Adamovu jabuku, jer će vas ona odaleći od onih idea koji vas od najranijeg djetinjstva ispunjavaju radošću i utjehom — od Boga! Pokažite im prstom na njihove plodove: na krvavu Rusiju, iznemoglu Spaniju i jadni Meksiko.

A ako ipak ti krivi, zlokobni proci ustraju u svojim proroštvinama, okrenite im leđa, stresite prah sa svojih cipela i otidite, ponosno, u hram Svetog moćnega s molbom, da im se smiluje i ubaci tračak svog svijetla u tmušnjih njihovih misli.

J. — ov

Slatka je borba za slobodu

Najveće blago

Na zapadu Dubrovnika strši iz morskih dubina sura hridina. Na njoj sagradiše, kao obranu grada, tvrdavnica na koje pročelje opora klesarova ruke uklesa latinske riječi: „Non bene pro toto libertas venditur auro“. Po našu bismo to rekli: „Ne prodaje se sloboda za sva blaga ovog svijeta.“ Do ovog natpisa postavio lik Svecu, koga su duga stoljeća lišili ruke. Ovaj svetac je opominjao zapovjednike i posadu tvrdave, da se sjete istine u klesane na vratima: „Ne prodaje se sloboda...“

Jeka ove svećeve opomene oglasivala se u obližnjoj samosanskoj crkvi, gdje je crni fratar sa propovijedaonice grmio skupljenom puku: Ne prodaje se sloboda... Ne poamnite dušu crnim grijehom, i ne zarobite je verigama strasti. Slobodni budite!

Još i danas ječi onaj glas, koji je pokretao Usroke, Neretljane, starog vuka Frankopana, Kružića i ostale hrvatske junake. Ta jeka kao da se postroščila. Nju je ojačao biskup Mahnić, dr Merz, taj „orao zlatnih krila“ i mnogi drugi koji su radili ili još i danas rade oko preporoda hrvatske katoličke svijesti. Zvuči trublje koje nas pozivaju na obranu ne tijela, već duše. Slatka je sloboda ravnopravnog

gradanina, ali je ljepša, draža i slada sloboda čiste duše — djece Božje. Mi tu slobodost osjećamo poslije sv. ispovjedi, kad stresemo sa sebe breme grijeha, a naša duša, slobodna i laka, uzdiže se i leti u visine.

No ustadoše i neprijatelji! Bijesni valovi boljševizma lete prema nama, te hladnotom Lenjinove vjere hoće da ubiju našu dušu. Strašna zvijer, kojoj je ime „NOVAC“, hoće da nas zaguši svojim pandžanom. Zvijer „NOVAC“ ubija u nama svaku dobrotnost, sputava nas kao zao duh opsjednutog.

Sve se urotilo protiv nas: protiv slobode naše duše i ljepote oslobodenja od grijeha! — A moramo znati da je izgubljeno teže postići, nego li zadobiveno sačuvati!

— Na krstu smo oslobođeni i preporođeni po rasljugama našeg Gospodina Isusa. — Krist je uskrsnuo, pa moramo i mi! I svi koji uskrsnu, čuće u svojoj nutrinii odjek stihova velikog hrvatskog katoličkog pjesnika: „O lijepa, o draga, o slatka slobodo, dar, u kom sva blaga višnji nam Bog je dō; sva srebra, sva zlata, svi ljudski životi ne mogu biti plata tvoj čistoj ljepoti.“

Dmitar

Jedna za sve narode

Današnji promet nas nuka da govorimo o međunarodnom značaju moderne kulture. Ali mnogo prije nego se promet ovako silno razvio, Isus Krist je dao čovjeku međunarodnu vjeru. Osnovao je Crkvu koja je za čitav svijet, za sve narode, za sve ljudi; ona je svenarodna, opća ili kako mi kažemo, ona je katolička.

Kad kažemo: Crkva je katolička, time odbijamo misao o narodnoj crkvi, a i onu koja proglašava da je Crkva samo za jednu granu ljudi: za niži puk.

Mi smo učili, da je $2+2=4$. Tako i jest! To je matematička istina. Ko bi rekao da nije 4 nego 5, mi bismo mu se smijali. — Ta istina ne pozná granica, ni države, ni zemlje.

Slično je i s vjerskim istinama. Jedan je Bog, jedna je vjera za sve ljudi. Sv. Pavao kaže: „Nema tu ni Židova ni Grka... jer ste vi svi jedno u Kristu Isusu.“ Zato su smiješni svi pothvatni za tako zvanu „narodnu crkvu!“

Predma je katolička Crkva međunarodna, ne može nitko predbaciti da smo mi katolici protuhradni. Crkva nam naša da ljubimo svoj narod i svoju zemlju, a i sam Krist nam je

dao primjer u tome.

S druge strane moramo istaknuti, da je Crkva za sve staleže. Ne pozna razlike između siromaha i bogataša. Svi smo sinovi nebeskog Oca, a braća Kristova. Krist nas sve uči moliti: Oče naš — Ta velika i uživljena molitva je srnsila onu stijenu koja je ljudi dijelila u razne staleže. Zaslugom kršćanstva nestalo je ropstvo. Kršćanin je u robu gledao čovjeka, brata. Ako mu je brat, kako mu može biti rob?! — I danas Crkva propovijeda bratsku ljubav, a ne bratobuško proljevanje krvi! Radi toga je mnogi, nepošteni i nepravedno, napadaju kao savezniku bogatih gulikoža.

Kristova je kraljevstvo svenarodno, katoličko. Kristova molitva ne pozna razlike između osoba, staleža i naroda. Duh je Crkve bio i uvijek će biti univerzalan. To potvrđuju sva stoljeća, sve pokrajine i svi ljudi, od sjevera do juga — od istoka do zapada, koji su prožeti Kristovim duhom.

Budimo ponosni, da smo članovi katoličke Crkve. I mi recimo s Pacijanom: kršćanin mi je ime, a katolik prezime.

A. J.

Liječnik širi vjeru

jednog dana za gradnju škole i župskog stana.

Vjernici oduševljeno prihvatiše predlog. Nakon nekoč mjeseci dogradio stan za svećenika, a kad počeće s gradnjom škole, priskoće im u pomoć i pogani, jer su i oni zaželjeli da im djeca budu dobro uzgojena.

Danas se u tom siromašnom selu diže župska kuća i lijepa škola. A, vjerujte, podignuće oni i još stogod. — Zapravo to gradi vjera, koja je živa u srcu onog mladog liječnika i onih siromašnih Indijaca!

LUKA ŠARIĆ - SIBENIK

Trgovina pomodne i kratke robe

VELIKO SKLADIŠTE TRIDENT konca, sve vrste D. M. C.

za ručne radove, kao svile i vune.

VELIKI IZBOR damske dugmete, šnala, rukavica, čarapa, tašna, kombinezona, kupaćih odijela, „BENGER“ sesira, kisobrana, ručnika, rubaca, košulja, kapa, ovratnika, kufera i t. d.

Po svijetu

TAKO TREBA! Kaščički radnici jedre američke tvornice odlučiše držati zatvorene duhovne vježbe. Sto da učine kad nemaju za to prikladne zgrade? Tvornicu prevorile u dom za duhovne vježbe! Vlasnik je odmah pristao, jer je znao što znači katolički radnik.

KRIST VLADA. U gradu Bendri, u Indiji, 20.000 katolika posvetilo se Kristu Kralju. Na sam dan posveće održan je javni zbor kaščika. — Ljudi sve više uviđaju da je tek na topom Kristovu Srcu sigurno.

CVRSTI U VJERI. Već nekih 400 godina nalazi se u Japanu mala naseobina katolika. Kroz čitavo to vrijeme ostalo je vjerni svojoj Crkvi, premda nisu imali svećenika. Među im ih sada nadležne vlasti primoravaju na prelaz u poganstvo. Sto da učine? Odlučili su se iseliti u druge krajeve. — Učimo se od njih!

KATOLIČKI VETERINARI. U Južnoj Africi postoji udruženje kaščičkih veterinara, koji na očigled pogana izvršuju svoje vjerske dužnosti. Nejavno izabrali su za svog zaštitnika sv. Franju Asiškog.

JUNACKI NASTUP BELGIJANACA. Najstaknute ličnosti i Belgije potpisale protest protiv progona katolika u Meksiku. Među tim potpisnicima imade 6 ministara, 20 senatora i poslanika, više sveučilišnih profesora, te drugih kulturnih i socijalnih radnika. — Ovako rade uvjereni katolici!

PONOVNI MIR U SPANIJI. Javljuju iz Spanije da je opсадno stanje u svim krajevima države ukinuto. Među pučanstvom vlada opet potpuni mir. — Tko ga je bio porušio? Komunisti!

POTRESI PO ČITAVOM SVIJETU. Novine sa svih strana javljaju o strašnim potresima i njihovim žrtvama. Dosta jaka potresi bijaju u Portugalu, Siciliji i Tripolisu. Najstrašnije je bilo na otoku Formozu. Tu je bilo 3185 mrtvih, 10.630 ranjenih. Od tih je bilo 9613 teško ranjeno. Jednako su strašne brojke o srušenim kućama. I sama Perzija je pretrpjela osjetne štete. U provinciji Mazanderau je poginulo oko 600 ljudi.

ZIVILA AMERIKA! Parlement u Washingtonu je nedavno donio zaključak po kojem svi ratni bogaši moraju biti taksirani sa 100% na ratnim dobitcima. Zar nije pravedno da se tako postupa s ljudima koji su grnuli ogromne pare, dok su ostali ljudi ginuli na frontama?

NEUSPJELA REVOLUCIJA. Koncem travnja imao je ministar Kiley izvesti državni prevar u Bugarskoj. Tvrdje da je namjeravao uhapsiti kralja Borisija i proglašiti republiku. Ali urota se otkrila, pa je uhapšen on i svi oni za koje se misli da su upleteni u zavjeru.

IZ ARGENTINE. Vlada Argentine je 26. srpnja proglašila kao državni praznik. To je dan smrti sv. Franje Solanskoga prosvjetitelja argentinskog naroda. Kuća u kojoj je svećac sanovao proglašena je narodnim spomenikom.

BROJNA POKRSTENJA. Kaščice u misiji u Sahari postigle velike uspjehe. Tisuće urođenika prelaze mjesечно na katoličku vjeru. — I bili će jedno stado, i jedan pasir!

NEVJEROJATNI BROJEVI. Talijanske novinejavljaju da Italija može dignuti vojsku od 7 milijuna i 900 tisuća vojnika — Ne vjerujemo!

Tko putuje neka zna!

Bilearnica
„PUTNIK“

u Šibeniku

Nalazi se na POLJANI

POSMRTNA ZADRUGA SV. JOSIPA

U SPLITU. (Zagrebačka 7. I.)

Osigurava svojim članovima uz malenu mjesecnu članarinu posmrtnu pomoć prema tarifi.

Kao zastupnik jednog velikog osiguravajućeg društva sklapa sve vrste osiguranja života, kao i osiguranje protiv požara, sve uz najpovoljnije uvjete i uz maksimalnu sigurnost.

Povjerenstvo u Šibeniku uređuje svake nedjelje od 8/8 do 10 pr. pod. i od 4/8 do 6 p. p. u Katoličkom Domu, a preko sedmice informacije se dobiju u Trafici „Karitas“. Adresa povjerenstva: Put Uboškog doma (kuća Olivari).

Naši dopisi

Primosten
Velika svečanost

Pod pokroviteljstvom preuz. gosp. biskupa dra Jerolima Mileća na 10, 11 i 12 svibnja slavi župa Primošten STOGODIŠNJCU donošenja prilike Gospe od Loreta

Raspored svečanosti je ovaj: Od 1 do 9 biće devečnica — svako jutro u 5 s. pjev. sv. Misa, a u veče svibanjska pobožnost. — Dne 10 svibnja u 4.30 budnica, u 5 s. lekcije, pjev. sv. Misa za dobročinitelje proslave; prenos slike u područnicu Prhovo, u 10 s. pjev. sv. Misa za zdravlje puka i propovijed, u 5 s. svib. pobožnost, a u 5.30 koncert „Seoske Glazbe“. — Dne 11 u 5 s. pj. sv. Misa, a u 10 isto tako s odrješenjem na grobištu za sve pokojne ove župe. Navečer svib. pobožnost, skriptijsko predavanje i vatrometi.

Glavni dan svečanosti biće dvanaest svibnja. Ujutro toga dana u 4.30 s. budnica, u 5 s. pjev. sv. Misa, preko koje zavjetnika sv. Pričest djece i odraslih, u 8 s. procesija sa slikom iz Prhova, u 9 s. doček gostiju, 9.30 s. svečana sv. Misa, a poslijе prenos slike u crkvu. U 5 s. navečer svib. pobožnost sa zahvalom, 6 s. koncert „Seoske Glazbe“. Na koncu vatrometi i ispraćaj gostiju.

PRIMOSTENCI POZIVI JU SVE VJERNIKE IZ OBLIŽNJIH SELA DA 12 SVIBNJA POHRLE U PRIMOSTEN I DA SKUPA S NJIMA PROSLAVE DRAGU MAJKU MARIJU. — DOĐITE, MI VAS ČEKAMO!

Iz Ravnih Kotara

OBLINA KISA. Na 17 aprila pala je ugodna i lobila kisa. Narod je dobio pitke vode a žedna se zemlja natopila. Buja priroda je oživjela Narod je u strahu zbog slane. Bogu hvala, da danas je nije bilo. Vrijeme je ugodno, dani topli, uzdamo se da nas ovaj bić ove godine neće ošinuti.

VJERSKI ŽIVOT. Od Glušne nedjelje do danas po svim selima narod hirpmice dolazi u crkvu. Obavljaju svoje kršćanske dužnosti. Osobišto u župama: Poličnik, Nadin, Galovac, Zemunik, Skabrnje, Gorica, narod je ove godine bez izuzetka pristupio na sv. ispovijed i pričest. — Revni župnik Preč. gosp. konsultor Don Franjo Antunović, ove godine je sakupio mnoge župnike da svojim župljanim olakši ko između ispovijed i pričest. Dneva 11 i 12 aprila, 12 svećenika je radilo u vinogradu Gospodnjem kod gostoljubivog Galovačkog župnika. U Ravnim Kotarim opaža se isinost one božanske riječi: Žeљa je velika a poslenika malo, — jer su mnoge župe bez župnika.

ZEMUNICKA BOLNICA. Banovinska bolnica u Zemuniku uistinu je velika blagodat za ovaj narod koji boluje od raznih bolesti, a osobito od nesretne malarije. Zbog dobre hrane, uzorne čistoće, a osobito zbog sretni i vješt ruke kirurga-direktora, bolnica uživa najbolji glas.

JUBILARNI OPORST. Na uskrsni utork, ranim jutrom, obavljen je u privatnoj kapeli zemuničke bolnice jubilarno oproštenje. Misu je rekao Preč. gosp. Antunović a prigodno slovo Gvardijan iz Karina O. Fra P. Silov koji ove godine pomaže kotarskim župnim i korizmenim ispojednik i propovjednik. Neka dobri Bog blagoslov trud svojih svećenika!

Drniš

SMRT DOBROG SELJAKA. Uglednu obitelj Mendošić iz sela Pokrovnika zadešila je ovih dana velika žalost smrću njezina najstarijeg člana Mihovila. Pokojnik se uvijek pokazavao kao dobiti vježnik, a tome je svjedok i njegova lijepa smrt, kada je veselo i s velikim razumjevanjem primio svete Sakramente. Vazda se je isticao svojim rodoljubljem a napose u teškim narodnim borbama za vrijeme bivše Austrije. Veliku je ljubav gojio prema svećenicima i za to, sa svojom braćom, nije ništa žalio samo da jednoga iz svoje obitelji vidi kao svećenika na oltaru. To im je i uspjelo. Njihova je kuća dala dva dična franjevca Provinciji Presv. Otkupitelja, koji su još i danas živi i zdravi nakon toliko godina mukotrpnog rada po raznim zagorskim župama. PP. OO. Ivon i Simun, sada povučeni u samostansku zatišju, ipak ne miruju već su vazda spremni na svaki svećenički posao. O. Ivon pod svoje stare dane velikim maram obnavlja zadužbinu hrvatskog kralja Zvonimira sa podizanjem velebnje crkve u

Kalendar

Svibanj

N.	5	Nedj. II po Uskrsu — Pio V. papa.
P.	6	Sv. Ivan pr. vr.
U.	7	„ Stanislav — Sv. Duje.
S.	8	Zaštitna Sv. Josipa — Miholjice.
C.	9	Sv. Grgur Nazijanski.
P.	10	Prenos Gospine kuće. ○ Prvak
S.	11	Sv. Franjo Hieron.

Prenos Gospine kuće

(Gospa od Loreta)

Nabožna je predaja da su andeli, u svibnju 1291 god., prenijeli Gospinu kućicu iz Nazareta na Trsat, a u prosincu god. 1294 sa Trsata u Loretu. Tako su Loreti i Trsat postali ljudima dva liječilišta duševnih i tjelesnih bolesti, dva izvora Gospinih milosti, dva Marijina svetišta.

Uspomenu tog događaja neka mjesto slave desetog svibnja, a druga 10 prosinca.

Čitavo kršćanstvo proplaće od žalosti, kada Turci po drugi put osvojile Svetu Zemlju. God. 1291 Turci opljačkali su sveta mesta, Isusovom krvlju natopljena, i na brdu Sionu zaplijenjena, i na brdu Laurete, stoga se i zove Lauretska. Kako je onda stala tako i dandanas, poslijе 640 godina, stoji na tom briježu da djele obilne milosti svima koji je počuhaju.

Zupa Primošten, kojoj je Gospa od Loreta odvjetnica i pokroviteljica, svečano slavi ove godine na 10 svibnja stogodišnjicu donešenja Gospine slike iz Loreta u Primošten po Marku Prginu.

kućicu, dotada nepoznatu, nevidenu. Dok su se oni u čudu pitali čija li je i odakle je, pristupi im svećenik Aleksandar zdravog izgleda i krepkog korača, iako je do tog dana, bolestan, legom ležao puno 3 godine dana, i priopćio im, da ga je Bl. Dj. Marija čudesno ozdravila i objavila mu, da je to njezina kućica iz Nazareta.

Knez Nikola Frankopan pošalje spomenuto Aleksandru sa dva plemića u Nazaret da izvide, dali je iz Nazareta nestalo Gospino kućice i da li odgovara mjeru čudesne trsatske kućice njezinim temeljima, što ostaje u Nazaretu. Odaslanici zaista podoči su osvojiličiše se na licu mjesto o istinitosti Aleksandrovog pričanja.

Glas o čudesnom prenosu svete kuće na Trsat brzo se rasprezira na daleko i široko. Danomice dolazaše na Trsat sve više hodočasnika da pohode Majku Božiju u njezinu kućici.

Na gotemu žalost našeg naroda, 10 prosinca 1294 god., nestade kućica sa Trsata. Promisao Božji, znajući da će naša zemlja biti krvavo mezevo, da će turske horde paliti naša sela i gradove, zaštiti Gospinu kućicu, te je po andelima dade prenijeti preko Jadrana u Italiju.

Sveta kuća je najprije stala u šumu Rekanatske pokrajine. Poslijе 8 mjeseci preseli se na jedno obliže brdaste, a odatle,iza 4 mjeseca, na zemljište neke pobožne žene Laurete; stoga se i zove Lauretska. Kako je onda stala tako i dandanas, poslijе 640 godina, stoji na tom briježu da djele obilne milosti svima koji je počuhaju.

Zupa Primošten, kojoj je Gospa od Loreta odvjetnica i pokroviteljica, svečano slavi ove godine na 10 svibnja stogodišnjicu donešenja Gospine slike iz Loreta u Primošten po Marku Prginu.

pjevana u 8 s.; blagoslov u 5 s. pp. — Kroz čav svibanj krunica, propovijed i blagoslov u 7 s. naveče.

CRKVA SV. LOVRE: Nedjelja: Tihe sv. Mise u 6, 7, 8, i 10 1/2 s., u 9 s. pjevana sv. Misa; u 5 s. pp. blagoslov.

CRKVA SV. DOMINKA: U nedjelju 5 t. mj. slavi se blagdan bl. Osane: U 6 s. tiha, u 10 s. pjevana sv. Misa, u 4 s. pp. blagoslov. — Blagdan i procesija sv. Vincenca, zbog izbora, odgada se za 19. V., pošto se 12. V. slavi Gospa od Plaća.

CRKVA SV. LUCE: Nedjelja: Sv. Misa u 7 s., blagoslov u 4 1/2 s. pp.

NOVA CRKVA: Nedjelja: Sv. Misa u 7 1/2 s., devetnica Gospo Pompejskoj u 6 s. pp. — Srijeda, 8. svibnja, svečanost bl. Gospo Pompejske: U 5 s. lekcije, u 6 s. pjevana sv. Misa, od 7 do 10 s. tihe sv. Mise, u 10 1/2 s. pjevana sv. Misa. U 11 1/4 ruzarij i prošnja Bl. Djevice. U 6 s. pp. blagoslov sa Presvetim.

CRKVA SV. IVANA: Nedjelja: Sv. Misa u 6 1/2 s.

CRKVA SV. DUHA: Nedjelja: Sv. Misa u 6 s.

CRKVA SV. NIKOLE: Nedjelja: Sv. Misa u 8 s.

CRKVA SV. NEDJELJICE U CRNICI: Sv. Misa u 6 1/2 s.

SJEMENISNA CRKVA SV. MARTINNA: Nedjelja: Sv. Misa za vanjske u 8 s.

U FOND NAŠEG LISTA darovaše: mjesto čestitke presv. Pianu prigodom imenovanja za apost. protonotara don D. Smrčić 50 din; don M. Čorić 20; don M. Milin 40; don A. Madiraca 10. — Mjesto čestitke prijateljima i znancima za Uskrs: vlč. P. Wiederker 20. — Don Franjo Antunović 20 dinara.

ODIJELA, POSEBNE JAKETE I HLACE kupiće najjeftinije u novoj slovenačkoj trgovini F. Krajsek u Šibeniku, Kralja Tomislava ulica (na vrhu stepenica Dobrić). Za proljetnu sezonu veliko sniženje cijena. Zajamčeno dobra roba.

VLAHOV
OKREPLJUJUĆI ŽELUDAČNI
ELIXIR
ZDRAVSTVENI
GORKI LIKER
SVETSKOG GLASA

proizvada jedino
R. VLAHOV
ŠIBENIK

ORIGINAL GOODYEAR WELT
Peko
BEST QUALITY

Veliki izbor proljetnih cipela za dame, gospodu i djecu.
ŠIBENIK Kralja Tomislava Marulićeva 7. SPLIT

STIPE BRONZOVIĆ
otvorio je
higijenski najmoderniju
MESARNICU
U ulici Kralja Tomislava (kuća L. Šarića) — pak se preporuča cij. građanstvu

TUČNJAVA SELJAKA: U Smederevskoj Polani u jednoj kavani došlo je do medusobne tučnjave. Prigodom iste ranjeno je oko dvadeset seljaka.